

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

01 noiembrie 2016

mun.Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte

Elena Covalenco,

Judecătorii

Liliana Catan, Vladimir Timofti, Nadejda Toma, Petru Moraru,

juducând, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 octombrie 2015 și de către avocatul Nogai Gheorghe în numele inculpatei și inculpata Iurașco Angela, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 27 septembrie 2013 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015 în cauza penală în privința lui

Iurașco Angela Andrei, născută la 23 iunie 1972, originară și domiciliată în mun.Chișinău, str.Tiras 16,

și

Teleche (Iurașco) Tatiana Petru, născută la 18 octombrie 1982, originară și domiciliată în mun.Chișinău, str.Fântânilor 10.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 03.03.2009 - 27.09.2013,

Instanța de apel: 21.10.2013 - 23.05.2014,
23.01.2015 - 15.12.2015,

Instanța de recurs: 07.08.2014 - 09.12.2014,
10.02.2016 - 01.11.2016.

În baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun.Chișinău din 27 septembrie 2013, procesul penal în privința inculpatei Iurașco Angela în baza art.196 alin.(4) și art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal și a inculpatei Teleche (Iurașco) Tatiana în baza art.196 alin.(4) și 361 alin.(2) lit.b), d) Cod penal a fost încetat, în temeiul art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal, cu liberarea acestora de la răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul Ulanov Denis a fost admisă parțial, dispunându-se încasarea prejudiciului material în beneficiul „Transneogrup” SRL, „Neonilia”SRL și „IQ Impex” SRL de la Iurașco Angela suma de **303005,62** lei și de la Teleche Tatiana suma de **545565,30** lei.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Iurașco Angela, activând în SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și IQ „Impex”, în calitate de contabil șef, căruia în baza contractului nr.25 din 02.12.2002, prelungit la 03.01.2003 prin ordinul nr.2 K, cât și în baza ordinului nr.11 K

din 02.12.2002, fiindu-i încredințate obligațiile de casier și răspunderea materială asupra bunurilor financiare de casă, contrar atribuțiilor sale contractuale ce presupuneau atârarea corespuțăoare cu averea întreprinderii și purtarea răspunderii materiale, încredințate pe parcursul perioadei respective, și anume din momentul completării acordurilor indicate mai sus și până la 17.08.2005, a obținut încrederea nelimitată a colaboratorilor întreprinderii, cât și a conducerii agentului economic SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, manifestată prin lipsa de verificare și control a activității ultimei.

Iurașco Angela, deținând funcția de contabil șef între perioada 30.06.2004-31.10.2004, folosindu-se de accesul la operațiile financiare și ștampilele întreprinderilor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, încalcând Legea contabilității nr.426-XIII din 04.04.1995 cu modificările ulterioare, pe perioada anului 2004, deținând ștampila facsimile cu modelul semnăturii directorului Gherasim Alexandr, prin înșelăciune și abuz de încredere, fiind responsabilă de combustibilul procurat anterior pentru întreprinderile menționate: euro în cantitate de 2790 litri, benzină Premiu COR A-95 în cantitate de 12596 litri și motorină în cantitate de 5050 litri, întocmind actele de decontare nr: K-00000035 din 30.06.2004 pe suma de 12983,34 lei; K-00000046 din 31.08.2004 pe suma de 39916,671 lei; K-00000047 din 01.09.2004 pe suma de 15569,14 lei; K-00000071 din 31.09.2004 pe suma de 47848,03 lei; K-00000091 din 31.10.2004 pe suma de 52287,54 lei; K-00000070 din 30.09.2004 pe suma de 11015,27 lei; K-00000090 din 31.10.2004 pe suma de 22 900,49 lei; X-00000050 din 31.03.2005 pe suma de 72067,85 lei și actul de decontare nr.K-00000022 din 20.08.2004 pe suma de 28417,29 lei cu produse alimentare în sortiment, băuturi alcoolice și piese de schimb, periodic solicita să-i fie transmise de la depozitul întreprinderii nominalizate bunuri materialele, prin eschivarea de a le prezenta la control și la semnat directorului Gherasim Alexandr, a aplicat ștampila facsimile, în loc de semnătura originală a directorului în rubrica aprobat, a contrafăcut personal și aplicat semnăturile membrilor comisiei, care chipurile au participat la întocmirea actelor de decontare în persoana lui Lungu Oleg, Bejenari Dumitru, Zidu Victor, Colocov Alexandr și Cemisev Andrei, fapt confirmat prin Raportului de expertiză grafoscopică nr.415/416 din 02.01.2007, prin care s-a constatat că semnăturile eminențelor sânt falsificate prin aplicare cu facsimile, prin imitarea servilă, prin imitație liberă având semnătura în față și prin imitare din fantezie.

În așa mod, Iurașco Angela a lichidat neajunsul de combustibil de la evidența contabilă a firmelor SRL „Neonilia” și SRL „Transneogrup”. Ulterior, deținând tichetele pe combustibil procurate de către SRL „Transneogrup” pentru a le repartiza în continuare personalului întreprinderii în activitatea de serviciu și obținerea produselor alimentare în asortiment, a cauzat o daună materială în sumă totală de 303005,62 lei.

Astfel, Iurașco Angela prin acțiunile sale a cauzat un prejudiciu material întreprinderilor SRL „Neonilia” și SRL „Transneogrup” în proporții deosebit de mari în sumă totală de 303005,62 lei.

Potrivit rechizitoriului Iurașco Angela se mai învinuiește pentru faptul că, beneficiind de încrederea obținută aproximativ între 02.12.2002-17.08.2005, profitând de funcția ce o deținea de contabil șef, de accesul la operațiile financiare și ștampilele întreprinderilor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, încalcând Legea contabilității nr.426-XIII din 04.04.1995 cu modificările ulterioare, pe perioada anilor 2004-2005, deținând ștampila facsimile cu semnătura model a directorului Gherasim Alexandr, urmărind scopul obținerii de profit, prin însușirea bunurilor și mijloacelor bănești, pe parcursul anilor 2004 - 2005, fiind responsabilă de combustibilul procurat anterior pentru întreprinderile SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, benzină Euro, benzină Premiu COR A-

95 și motorină în sumă totală de 367928.02 lei, a întocmit actele de decontare: K-00000045 din 30.07.2004, K-00000253 din 31.12.2004; K-00000013 din 09.01.2004, K-00000051 din 31.03.2005, K-00000086 din 30.06.2005, K-00000085 din 30.06.2005, eschivându-se de a le prezenta directorului Gherasim Alexandr, a pus în loc de semnătura originală a directorului în rubrica aprobat ștampila facsimile cu modelul semnăturii directorului, a contrafăcut personal semnăturile membrilor comisiei, care chipurile au participat la întocmirea actelor de decontare în persoana lui Lungu Oleg, Bejenari Dumitru, Zidu Victor, Colocov Alexandr și Cemisev Andrei, le-a aplicat în actele de decontare indicate mai sus, în așa mod a lichidat neajunsul de combustibil de la evidența contabilă a firmelor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, bani pe care i-a însușit în scopuri personale, ulterior deținând personal tichetele pe combustibilul întreprinderii în activitatea de serviciu, a însușit tichete prin ce a cauzat persoanei juridice-întreprinderilor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, un prejudiciu material în mărime de 285167,91 lei.

Tot ea, în perioada 02 decembrie 2002 – 17 august 2005 beneficiind de încrederea obținută, profitând de funcția ce o deținea de contabil-șef, de accesul la operațiile financiare și ștampilele întreprinderilor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup”, ștampila facsimile cu semnătura model a directorului Gherasim Alexandr, urmărind scopul însușirii bunurilor materiale sub formă de produse alimentare în asortiment, băuturi alcoolice și piese de schimb, periodic solicita ca să-i transmită de la depozitul întreprinderii nominalizate bunuri materialele, ulterior a întocmit acte de decontare nr.K-00000067 din 20.08.2004, nr.K-00000079 din 03.11.2004, nr.K-00000082 din 01.11.2004, nr.K-00000021 din 20.08.2004, nr.K-00000081 din 04.11.2004, nr.K-00000069 din 29.10.2004, nr.K-00000041 din 31.08.2004, nr.K-00000092 din 03.11.2004 și nr.K-00000067 din 20.08.2004 pe întreprinderile SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup”, a contrafăcut și falsificat semnăturile membrilor comisiei Zidu Victor și Lungu Oleg, aplicând ștampila facsimile cu semnătura model a directorului, fără a avea această drept, în așa mod a însușit bunuri materiale sub formă de produse alimentare în asortiment, băuturi alcoolice și piese de schimb, în sumă de 177.533,44 lei.

Tot ea, profitând de funcția ce o deținea - contabil șef, de accesul la operațiile financiare și ștampilele întreprinderilor SRL „Neonilia” și SRL „Transneogrup”, ștampila facsimile cu semnătura model a directorului Gherasim Alexandr, știind cu certitudine că întreprinderile nominalizare în perioada anilor 2003-2005 au efectuat operațiuni bănești de la persoane fizice în persoana lui Gherasim Alexandr în sumă de 2.612.817 lei, iar în persoana lui Bejenari Dumitru în sumă de 2.494.105 lei, urmărind scopul de profit, de însușire a mijloacelor bănești, încălcând Hotărârea Guvernului R.Moldova nr.764 din 25.11.1992, privind normele pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia Națională a R.Moldova, a îndeplinit cecuri bancare fără permisiunea directorului Gherasim Alexandr, falsificând semnătura ultimului, prin ce a scos de pe conturile bancare mijloace bănești în sumă de 591.500 lei. În continuare, urmărind același scop de însușire a mijloacelor bănești sub pretextul efectuării rambursării împrumuturilor anterioare persoanelor fizice, dându-i indicație ca contabil-șef casierului Iurașco (Teleche) Tatiana să întocmească dispoziții de încasare și de plată, le-a semnat ca contabil-șef, a aplicat semnătura facsimile la rubrica „directorul” Gherasim Alexandr, a contrafăcut semnătura lui Bejenari Dumitru, Zidu Victor și Gherasim Alexandr la rubrica „a primit”, prin ce a decontat mijloace bănești în sumă de 4.831.028,73 lei, pe care i-a însușit în scopuri personale.

Tot ea, profitând de funcția ce o deținea - contabil șef, de accesul la operațiile financiare și ștampilele întreprinderilor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, profitând de abuzul de încredere a directorului întreprinderii nominalizate, neavând

permisiunea lui, contrar atribuțiilor de serviciu și a prevederilor ordinului nr.1 din 05.11.2004, a angajat formal la serviciu în calitate de angajați comerciali, șoferi, constructori, femei de serviciu și hamali pe cet-ii Covalenco Alexandra, Vîrlan Oleg, Iurașco Ilie, Iurașco Vitalie, Lebeda Galina, Nița Alexei, Calmîș Vasile și Iurașco Petru, a întocmit listele de plată în care a inclus persoanele menționate, a falsificat semnăturile acestora la rubrica „a primit”, iar mijloacele bănești în sumă de 42.221,64 le-a însușit în scopuri personale.

Astfel, Iurașco Angela, în perioada de timp din 02 decembrie 2002 - 17 august 2005, prin mai multe acțiuni identice, efectuând o activitate omogenă, urmărind un singur scop, a sustras din avutul întreprinderilor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex” suma totală de 5.292.301,08 lei, cauzându-i părților vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Tot ea, profitând de funcția ce o deținea - contabil-șef, de accesul la operațiile financiare și ștampilele întreprinderilor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, urmărind scopul de profit a bunurilor proprietarului, a întocmit actele de decontare nr.nr.K-00000045 din 30.07.2004, K-00000253 din 31.12.2004, K-00000013 din 09.01.2004, K-00000051 din 31.03.2005, K-00000044 din 30.07.2005, K-00000086 din 30.06.2005, K-00000067 din 20.08.2004, K-00000085 din 30.06.2005, a îndeplinit cecurile bancare a SRL „Transneogrup”, AA nr.000872455, AA nr.046756885, AA nr.04675689, AA nr.04675691, cecurile bancare a SRL „Neonilia”, AA nr.03323740, AA nr.03323739, AA nr.00872452, AA nr.03323746, AA nr.03323738, AA nr.03323737, AA nr.00872463, AA nr.03323745, AA nr.03323741, AA nr.03323747, AA nr.00872451, AA nr.01176980, dispozițiile de plată de casă SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” nr.nr. 41, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 316, 211, 305, 296, 295, 285, 299, 109 și listele de plată a SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex” nr.nr.16, 11, 10, 9, 7, 4, 3, 14, 12, 25, 31, 30, 861, 860, întocmind ordinele SRL „IQ Impex” nr.nr.8,6,5,4,3 și 3/1 eschivându-se de a le prezenta la control și la semnat directorului Gherasim Alexandr, a pus și a aplicat ștampila facsimile, în loc de semnătura originală a directorului în rubrica „aprobat”. A contrafăcut semnătura personal cu modelul semnăturii directorului, a contrafăcut și aplicat semnăturile membrilor comisiei care chipurile au participat la întocmirea actelor de decontare în persoana lui Lungu Oleg, Bejenari Dumitru, Zidu Victor, Colocov Alexandr și Cemișev Andrei, în care, conform rapoartelor de expertiză grafoscopice nr.163, 206-210 din 21.07.2006 și nr.415/416 din 02.01.2007, semnăturile eminentilor sânt falsificate prin aplicare cu facsimile, prin emiterea servilă, prin imitație liberă având semnătura în față și prin imitare din fantezie.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate Iurașco Angela, a comis o infracțiune prelungită de însușire în proporții deosebit de mari din avutul proprietarului, săvârșită prin înșelăciune și abuz de încredere, și anume infracțiunea prevăzută de art.195 alin.(2) Cod penal (redacția Legii vechi), procurorul în discurs reîncadrînd acțiunile în baza art.191 alin.(5) Cod penal și art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal.

Teleche (Iurașco) Tatiana este învinuită pentru faptul că, împreună și în urma înțelegerii prealabile cu Iurașco Angela, urmărind scopul de profit a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea lor, dîndu-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, admitînd, în mod conștient, survenirea acestor urmări, au comis cauzarea de daune materiale prin înșelăciune și abuz de încredere din avutul întreprinderilor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, cauzându-i astfel persoanei juridice daune în proporții deosebit de mari, precum și confecționarea, folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi, soldate cu daune în proporții deosebit de mari intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.

Astfel, Teleche (Iurașco) Tatiana, activând la SRL „Neonilia” în calitate de contabil, căreia în baza contractului nr.25 din 01 septembrie 2004, i-au fost încredințate obligațiile de casier și răspunderea materială asupra bunurilor financiare din casa întreprinderii, contrar atribuțiilor sale contractuale ce presupuneau atârnarea corespunzătoare cu averea întreprinderii și purtarea răspunderii materiale față de bunurile materiale încredințate pe parcursul perioadei respective, și anume din momentul încheierii contractului individual de muncă indicat și până la 17 august 2005, împreună cu contabilul-șef Iurașco Angela, au obținut încrederea nelimitată a colaboratorilor întreprinderii, cât și a conducerii agentului economic SRL „Neonilia”, încrederea exprimată prin lipsa de verificare și control a activității.

Așa, Teleche (Iurașco) Tatiana, împreună și în urma înțelegerii prealabile cu Iurașco Angela, profitând de funcția pe care o dețineau, adică de contabil și contabil-șef, de accesul la operațiile financiare și ștampilele SRL „Transneogrup”, SRL „Neonilia” și SRL „IQ Impex”, profitând de abuzul de încredere a directorului întreprinderilor nominalizate, neavând permisiunea lui, contrar atribuțiilor de serviciu, au întocmit dispoziții de plată și de încasare, au contrafăcut semnăturile și au însușit sume bănești, și anume:

- la 30 octombrie 2004, a întocmit dispoziția de plată de casă nr.316 la SRL „Transneogrup”, în sumă de 120.979,45 lei pentru stingerea datoriei față de Zidu Victor, în care au contrafăcut semnăturile directorului Gherasim Alexandr și a lui Zidu Victor, prin ce a cauzat un prejudiciu în sumă de 120.979,45 lei.

- la 17 iunie 2005, a întocmit dispoziția de încasare nr.594 a sumei de 30.000 lei, unde și-a pus semnătura în rubrica „casier”, iar Iurașco Angela în rubrica „contabil-șef” și dispoziția de plată de casă nr.133 a sumei de 30.000 lei, pe care a semnat-o ca casier, iar Iurașco Angela ca contabil-șef. Ulterior, falsificând semnăturile directorului Gherasim Alexandr și Bejenari Dumitru, obținând un profit de 30.000 lei prin întocmirea dispoziției fără permisiunea directorului firmei „Transneogrup” SRL, Gherasim Alexandr și prin falsificarea semnăturii acestuia în cecul bancar AA nr.0467691 din 17 iunie 2005, care l-a prezentat la banca BC „Bussinisbanc” SA și a ridicat banii;

- la 26 aprilie 2005, a întocmit dispozițiile de încasare nr.759 și de plată de casă nr.79 a sumei de 7.000 lei, apoi a semnat-o în rubrica „casier”, iar Iurașco Angela în rubrica „contabil-șef”, ultima, falsificând semnătura directorului Gherasim Alexandr și a persoanei ce trebuia să primească banii în sumă de 7.000 lei. Mijloacele bănești fiind dobândite prin întocmirea, fără permisiunea directorului SRL „Neonilia”, Gherasim Alexandr și prin falsificarea semnăturii acestuia în cecul bancar AA nr.01176980 din 26 aprilie 2005 cu care s-a prezentat la banca BC „Bussinisbanc” SA și a ridicat banii;

- la 31 martie 2005, a întocmit dispozițiile de încasare nr.645 și de plată de casă nr.45 a sumei de 45.000 lei, unde și-a pus semnătura în rubrica „casier” și Iurașco Angela în rubrica „contabil-șef”, ultima, contrafăcând semnătura directorului Gherasim Alexandr și a persoanei ce trebuia să primească banii. Mijloacele bănești fiind dobândite prin întocmirea, fără permisiunea directorului SRL „Neonilia”, Gherasim Alexandr și prin falsificarea semnăturii acestuia în cecul bancar AA nr.03323738 din 31 martie 2005, pe care l-au prezentat la banca BC „EximBanc” SA și a ridicat banii;

- la 05 aprilie 2005, a întocmit dispozițiile de încasare nr.667 și de plată de casă nr.65 a sumei de 15.000 lei, unde și-a pus semnătura în rubrica „casier” și Iurașco Angela în rubrica „contabil-șef”, ultima, contrafăcând semnătura directorului Gherasim Alexandr și a persoanei ce trebuia să primească banii. Mijloacele bănești fiind dobândite prin întocmirea, fără permisiunea directorului SRL „Neonilia”, Gherasim Alexandr și prin falsificarea

semnăturii acestuia în cecul bancar AA nr.3323745 din 05 aprilie 2005, cu care s-a prezentat la banca BC „EximBanc” SA și a ridicat banii;

- la 29 aprilie 2005, a întocmit dispoziția de încasare nr.777 și de plată de casă nr.88 a sumei de 65.000 lei, unde și-a pus semnătura în rubrica „casier” și Iurașco Angela în rubrica „contabil-șef”, ultima contrafacând semnătura directorului Gherasim Alexandr și a persoanei ce trebuia să primească banii, prin ce au ridicat suma de 65.000 lei. Mijloacele bănești fiind dobândite prin întocmirea, fără permisiunea directorului SRL „Neonilia”, Gherasim Alexandr prin folosirea specimenului de semnătură a acestuia în cecul bancar AA nr.0872452 din 29 aprilie 2005, cu care s-a prezentat la banca BC „EximBanc” SA și a ridicat banii;

- la 31 martie 2005, a întocmit dispoziția de plată nr.46 a sumei de 1.292,78 bani, unde și-a pus semnătura în rubrica „casier” și Iurașco Angela în rubrica „contabil-șef”, ultima folosind specimenul semnăturii directorului Gherasim Alexandr și a persoanei ce trebuia să primească banii, prin ce au ridicat suma de 1.292,78 lei;

- la 31 martie 2005 a întocmit dispoziția de plată nr.47 a sumei de 1.292,78 lei, unde și-a pus semnătura în rubrica „casier” și Iurașco Angela în rubrica „contabil-șef”, ultima folosind specimenul semnăturii directorului Gherasim Alexandr și a persoanei ce trebuia să primească banii, prin ce au ridicat suma de 1.292,78 lei;

- la 25 martie 2005 a întocmit dispoziția de plată nr.48 a sumei de 120.000 lei și nr.50 a sumei de 140.000 lei, unde și-a pus semnătura în rubrica „casier”, iar Iurașco Angela în rubrica „contabil-șef”, ultima contrafacând semnătura directorului Gherasim Alexandr și a persoanei ce trebuia să primească banii, ridicând banii în sumă de 260.000 lei. Mijloacele bănești fiind dobândite prin întocmirea, fără permisiunea directorului SRL „Neonilia”, Gherasim Alexandr prin contrafacerea semnăturii directorului a cecului bancar AA nr.03323737 din 25 martie 2005, cu care s-a prezentat la banca BC „EximBanc” SA și a ridicat banii.

Astfel, prin totalitatea acțiunilor sale, Teleche (Iurașco) Tatiana împreună și în urma înțelegerii prealabile cu Iurașco Angela, au cauzat daune materiale persoanelor juridice în proporții deosebit de mari, în sumă totală de **545 565,30 lei**, fapt confirmat prin Raportul de expertiză grafoscopică nr.163, 206-210 din 21.07.2006.

Potrivit rechizitoriului Teleche (Iurașco) Tatiana se mai învinuiește, precum că împreună și în urma înțelegerii prealabile cu Iurașco Angela, urmărind scopul însușirii ilegale a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea lor, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, admițând, în mod conștient, survenirea acestor urmări, a comis delapidarea averii străine, și anume din avutul întreprinderilor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, cauzându-i persoanelor juridice daune în proporții mari, precum și confecționarea, folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi soldate cu daune în proporții deosebit de mari intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.

Astfel, Teleche (Iurașco) Tatiana, activând la SRL „Neonilia” în calitate de contabil, căruia în baza contractului nr.25 din 01 septembrie 2004, fiindu-i încredințate obligațiile de casier și răspunderea materială asupra bunurilor financiare din casa întreprinderii, contrar atribuțiilor sale contractuale ce presupuneau atârănarea corespunzătoare cu averea întreprinderii și purtarea răspunderii materiale față de bunurile materiale încredințate, pe parcursul perioadei respective, și anume din momentul încheierii contractului individual de muncă indicat și până la 17 august 2005, împreună cu contabilul-șef Iurașco Angela, au obținut încrederea nelimitată a colaboratorilor întreprinderii cât și a conducerii agentului economic SRL „Neonilia”, încrederea exprimată prin lipsa de verificare și control a activității.

Așa, Teleche (Iurașco) Tatiana, împreună și în urma înțelegerii prealabile cu Iurașco Angela, profitând de funcțiile pe care le dețineau, adică de contabil și contabil-șef, de accesul la operațiile financiare și ștampilele SRL „Transneograp”, SRL „Neonilia” și SRL „IQ Impex”, profitând de abuzul de încredere a directorului întreprinderilor nominalizate, neavând permisiunea lui, contrar atribuțiilor de serviciu, au însușit sume bănești în următoarele circumstanțe:

- la 29 iunie 2005, a întocmit dispozițiile de încasare nr.861 a sumei de 22.000 lei, unde și-a pus semnătura în rubrica „casier” și Iurașco Angela în rubrica „contabil-șef” și dispoziția de plată de casă nr.109 a sumei de 22.000 lei, pe care a semnat-o ca casier, iar Iurașco Angela a semnat-o ca contabil-șef, ultima contrafacând semnătura directorului Gherasim Alexandr și a persoanei ce urma să primească banii, însușind bani în sumă de 22.000 lei. Mijloacele bănești fiind dobândite prin întocmirea, fără permisiunea directorului SRL „Neonilia” Gherasim Alexandr și prin falsificarea semnăturii acestuia în cecul bancar AA nr.00831326 din 29.06.2005, cu care s-a prezentat la banca BC „EximBanc” SA;

- la 31 martie 2005, a întocmit dispoziția de plată nr.48 a sumei de 730 lei, unde și-a pus semnătura în rubrica „casier” și Iurașco Angela în rubrica „contabil-șef”, ultima folosind specimenul semnăturii directorului Gherasim Alexandr și a persoanei ce trebuia să primească banii, prin ce au ridicat bani în sumă de 730 lei;

- la 03 iunie 2005 a întocmit dispozițiile de plată nr.30 a sumei de 1.718,70 lei, unde și-a pus semnătura în rubrica „casier” și Iurașco Angela în rubrica „contabil șef”, ultima folosind specimenul semnăturii directorului Gherasim Alexandr și a persoanei ce trebuia să primească banii, prin ce au ridicat bani în sumă de 1.718,70 lei.

Prin totalitatea acțiunilor sale Teleche (Iurașco) Tatiana împreună și în urma înțelegerii prealabile cu Iurașco Angela au însușit mijloace bănești în sumă totală de 24.448,70 lei.

Acțiunile lui Teleche (Iurașco) Tatiana, în cadrul urmăririi penale au fost calificate juridic în baza art.191 alin.(5) și 361 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal.

3. Împotriva sentinței instanței de fond au declarat apeluri:

- procurorul, care a solicitat casarea acesteia în partea recalificării acțiunilor inculpatelor A.Iurașco și T.Teleche (Iurașco), și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acestea să fie recunoscute vinovate conform învinuirii înaintate - în baza art.191 alin.(5) Cod penal, la câte 9 ani închisoare, deoarece prin acțiunile sale intenționate inculpatelile au săvârșit concurs real de infracțiuni, și anume delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane încredințate în administrarea lor, săvârșită de două persoane, cu folosirea situației de serviciu și confecționarea și folosirea documentelor oficiale false care acordă drepturi, săvârșite de două persoane, soldate cu daune în proporții mari drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanei juridice, deoarece instanța a dat o apreciere unilaterală probelor administrate în cauza dată, afirmând neîntemeiat faptul administrării ilegale ale acestora, neluând în considerare probele acuzării, care dovedesc incontestabil că anume persoanele date au comis infracțiunea incriminată lor; instanța și-a întemeiat concluziile pe declarațiile inculpatelor și probele apărării, pe când acestea urmau a fi apreciate critic, fiindcă se combat prin probele pertinente și concludente, acumulate în cadrul urmăririi penale și cercetate în cadrul ședinței de judecată, și anume declarațiile părților vătămate și a martorilor prin care se dovedește vinovăția inculpatelor;

- reprezentantul părții vătămate SRL „Transneograp”, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care inculpatelile A.Iurașco și T.Teleche (Iurașco) să fie recunoscute vinovate de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.191 alin.(5) și 361 alin.(2) Cod penal, cu stabilirea pedepselor lui A.Iurașco în baza art.191 alin.(5) Cod penal - 10 ani închisoare, în penitenciar pentru femei de tip închis și în baza art.361 alin.(2)

Cod penal - 600 u/c, iar în baza art.87 Cod penal, cu executarea pedepselor de sine-stătător și lui T.Teleche (Iurașco) în baza art.191 alin.(5) Cod penal - 8 ani închisoare, în penitenciar pentru femei de tip închis și în baza art.361 alin.(2) Cod penal - 400 u/c, iar în baza art.87 Cod penal, cu executarea pedepselor de sine-stătător, cu încasarea în mod solidar din contul inculpatelor în beneficiul SRL „Transneogrup” a prejudiciului cauzat prin infracțiuni în sumă totală de 2.790.619,65 lei, invocând că instanța a admis încălcări la aplicarea și interpretarea normelor și dispozițiilor legii penale, deși a stabilit cert vinovăția inculpatelor, și anume că dînsele au sustras bunurile și mijloacele financiare, însă incorect a reîncadrat acțiunile acestora în infracțiuni mai ușoare ce au oferit posibilitatea exonerării lor de la răspunderea penală; - instanța nu a dat apreciere cuvenită probelor administrate în cadrul examinării judiciare și a respins total și nefondat una din cele mai importante probe - raportul de expertiză judiciar-contabilă nr.1716 din 29.07.2008, prin care s-a arătat cum anume, prin ce metode și cu utilizarea căror procedee a fost săvârșită sustragerea, și care a fost valoarea totală a daunelor cauzate de către inculpate și anume - SRL „Transneogrup” în suma totală de 2.790.619,65 lei; - incorect instanța a respins în totalitate concluziile expertului din raportul sus-indicat, invocând art.4-8 și 154 din Legea nr.1086 din 23.06.2000, fără a enumera și a descrie în ce constau încălcările admise de expert, pentru a pune la îndoială legalitatea raportului și temeinicia concluziilor acestuia; - neclară este poziția instanței la admiterea parțială a acțiunii civile, deoarece instanța nu și-a motivat soluția referitor la volumul prejudiciului și în baza la care probe a ajuns la concluzia de a încasa anume aceste sume, dar nu cele indicate de către auditori sau expert; - instanța nu a delimitat prejudiciul cauzat pentru fiecare persoană juridică separat, dispunând încasarea în sumă totală pentru toate trei persoane juridice, ceea ce indică la examinarea superficială și adoptarea unei soluții nemotivate și ilegale, deoarece instanța urma și avea obligația legală de a determina prejudiciul cauzat pentru fiecare persoană juridică în parte și a dispune încasarea acestuia separat pentru fiecare parte vătămată;

- reprezentantul părții vătămate SRL „IQ-Impex”, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata A.Iurașco să fie recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.191 alin.(5) și 361 alin.(2) Cod penal, cu stabilirea pedepselor prevăzute de sancțiunile normelor în cauză, invocând că vina inculpatelor în săvârșirea infracțiunii imputate a fost dovedită pe deplin, că între acțiunile inculpatului și consecințele survenite există legătură causală; - instanța incorect a admis parțial acțiunea civilă; - examinarea cauzei a fost efectuată neobiectiv cu atitudine tendențioasă în partea părții vătămate cu excluderea și încălcarea totală a principiilor și normelor constituționale, de drept procesual-penal, inclusiv și a convențiilor internaționale la care R.Moldova face parte; - instanța nu a ținut cont de faptul că pe parcursul urmăririi penale și judecării cauzei A.Iurașco și T.Teleche (Iurașco) nu au conștientizat fapta comisă, nu au recuperat paguba, inducând în eroare instanța, dorind să se eschiveze la nesfârșit de la achitarea pagubei cauzate părții vătămate;

- reprezentantul părții vătămate SRL „Neonilia”, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatele A.Iurașco și T.Teleche să fie recunoscute vinovate pentru săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.191 alin.(5) și 361 alin.(2) Cod penal, cu obligarea la plata solidară a daunelor materiale cauzate și încasarea de la A.Iurașco în sumă de 2.776.814,73 lei, invocând că instanța de fond a aplicat și interpretat greșit dispozițiile legii penale, astfel neîntemeiat a ajuns la concluzia de a reîncadra faptele inculpatelor, ceea ce a permis exonerarea lor de la răspunderea penală, pe când de către procuror a fost dată o încadrare.

- inculpata A.Iurașco și avocatul P.Bălănel în numele acesteia, care au solicitat casarea sentinței și adoptarea unei hotărâri de achitare, considerând că instanța corect a exclus din învinuire epizodele nominalizate, dând în general o apreciere corectă circumstanțelor cauzei în partea motivării soluției, dar totodată consideră că nu au fost prezentate probe suficiente, care ar confirma că inculpata A.Iurașco activând în calitate de contabil-șef la întreprinderile în cauză, ar fi cauzat prin acțiunile sale prejudiciu acestora, între ei existând niște relații civile, apărute între angajator și angajat, de fapt cum a și fost pronunțată hotărârea Judecătoria Botanica, prin care a fost respinsă acțiunea SRL„Transneogrup”, SRL„Neonila” către A.Iurașco privind încasarea prejudiciului material cauzat; - raportul de expertiză nr.1716 din 29.07.2008, care stă la baza învinuirii, prin care organul de urmărire penală încearcă să probeze delapidarea averii în proporții deosebit de mari, a fost întocmit contrar prevederilor Legii cu privire la expertize și corect nu a fost luat ca probă de către instanță, reieșind și din faptul că expertul E.Cazangiu, fiind audiată în ședință, nu a putut explica care este prejudiciul material cauzat în perioada de activitate a lui A.Iurașco în calitate de contabil la aceste întreprinderi; - nu a fost probat că în cadrul relațiilor de serviciu între A.Iurașco și T.Teleche (Iurașco) a apărut intenția și scopul de profit, cauzând daune prin înșelăciune și abuz de încredere în urma prestării serviciilor și încrederii acordate asupra răspunderii materiale și bunurilor financiare de casă în calitate de contabil-șef și casier, fără a fi transmise proprietarului; - comiterea unor banale greșeli de evidență contabilă, care au avut loc în procesul de activitate la toate întreprinderile, probabil din cauza volumului foarte mare de lucru, nu pot fi imputate doar lui A.Iurașco, considerate ca cauzare de daune materiale a averii întreprinderilor; instanța nu a stabilit care erau obligațiile de serviciu a inculpatei, deoarece acesteia, contrar prevederilor art.65 alin.3 lit.a), b) Codul muncii, nu i s-au indicat munca pe care o încredințează, condițiile de muncă, cu drepturile și obligațiile sale, la materialele cauzei există doar un contract de muncă semnat de către A.Iurașco și A.Gherasim, fără a fi specificate obligațiile inculpatei, care stipulează doar obligația acesteia la un grafic de muncă nelimitat, și un contract de muncă în care se menționează că va activa conform instrucțiunilor de serviciu, pe care nu le-a văzut;

- avocatul A.Beriozchin în numele inculpatei T.Teleche (Iurașco), care a solicitat casarea sentinței și adoptarea unei noi hotărâri, prin care aceasta să fie achitată de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.196 alin.(4) și 361 alin.(2) lit.b) și d) Cod penal, deoarece atât în cadrul urmăririi penale, cât și în cadrul ședințelor de judecată nu s-a dovedit faptul comiterii de către inculpată a infracțiunii incriminate; - instanța nu a dat apreciere faptului că organul de urmărire penală a dobândit și a administrat probe cu încălcări esențiale a dispozițiilor codului de procedură penală, cu încălcarea drepturilor și libertăților constituționale ale persoanei; - sentința contravine prevederilor art.384, 385, 389, 394 Cod de procedură penală, partea descriptivă vine în contradicție cu probele pe care se întemeiază concluziile instanței; - instanța s-a limitat la formularea capetelor de învinuire așa cum au fost expuse în rechizitoriu și a făcut concluzii, care nu sânt argumentate, și anume nu au fost prezentate dovezi că inculpata ar fi activat în calitate de contabil la SRL „Transneogrup” și SRL„IQ Impex”; - instanța incorect a dispus încasarea prejudiciului concomitent în beneficiul a trei agenți economici, fără a delimita sumele încasate, cuantumul căruia putea fi probat doar prin expertiza contabilă; - instanța nu a ținut cont de faptul că, răspunderea delictuală poate surveni numai în cazul existenței legăturii cauzale dintre acțiunile persoanei vinovate și prejudiciul survenit, ce la caz nu a fost demonstrat, fiindcă T.Teleche (Iurașco) nu a avut un scop de profit, nu a administrat nici un bănuț real, iar inexistența prejudiciului material atrage lipsa componentei de infracțiune; - incorect instanța a constatat ca dovedită vinovăția inculpatei de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b), d) Cod penal,

deoarece aceasta nu a confecționat, deținut, vândut sau folosit documente oficiale false, a imprimantelor, ștampilelor sau sigiliilor false; - analiza probelor prezentate constată că acțiunile incriminate lui T.Teleche (Iurașco) nu au fost confirmate în ședințele judiciare și fapta acesteia nu întrunește elementele infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 23 mai 2014, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de inculpata A.Iurașco și a avocaților în numele inculpatelor A.Iurașco și T.Teleche, și admise apelurile procurorului și a părților vătămate SRL „Transneogrup”, SRL „IQ-Impex” și SRL „Neonilia”, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, prin care A.Iurașco și T.Teleche au fost condamnate în baza art.191 alin.(5) Cod penal la câte 8 ani închisoare, fiecare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis.

Conform art.391 alin.(1) pct.6) Cod procedură penală, s-a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatelor A.Iurașco și T.Teleche de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal, în baza art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

A fost admisă acțiunea civilă, prin care s-a dispus încasarea prejudiciul material de la A.Iurașco în beneficiul părților vătămate SRL „IQ-Impex” în mărime de 48.463,92 lei și SRL „Neonilia” în mărime de 2.776.814,73 lei, și de la A.Iurașco și T.Teleche (Iurașco) în beneficiul SRL „Transneogrup” prejudiciul material în mărime de 450.013,71 lei.

Instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatelor A.Iurașco și T.Teleche (Iurașco), care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, însă neîntemeiat a ajuns la concluzia privind încadrarea acțiunilor ultimelor din prevederile art.191 alin.(5) în cele ale art.196 alin.(4) Cod penal.

Prin urmare, instanța de apel a reținut că vina inculpatelor A.Iurașco și T.Teleche (Iurașco) de comiterea infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal s-a dovedit prin probele administrate în cadrul urmăririi penale și cercetării judecătorești, care au fost verificate în cadrul ședinței instanței de apel, a declarațiilor inculpatelor, părților vătămate, martorilor ș.a..

Poziția părții apărării, precum că vinovăția lui A.Iurașco și T.Teleche (Iurașco) nu a fost demonstrată, instanța de judecată a apreciat-o critic, fiind dată cu scopul întru a evita răspunderea penală.

Totodată, instanța de apel a conchis că infracțiunea de care au fost inculpatele recunoscute vinovate - art.361 alin.(2) lit.b), d) Cod penal, face parte din categoria celor mai puțin grave pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani, și care a fost săvârșită în perioada anilor 2004-2005, astfel din ziua săvârșirii acesteia au expirat 5 ani și în cazul dat procesul-penal uremază a fi încetat în legătură cu expirarea termenului de prescripție, în temeiul art.60 alin.(1) lit.a), b) Cod penal.

În vederea corectării, reeducării inculpatelor, instanța de apel, ținând cont în deplină măsură de motivul și gravitatea infracțiunilor săvârșite, de persoana celor vinovate, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, a conchis de a le stabili o pedeapsă cu închisoarea pe un termen de 8 ani, pentru fiecare, considerând-o una echitabilă pentru faptele comise.

De asemenea, instanța de apel a considerat întemeiate și apelurile părților vătămate SRL „Transneograp” SRL, „Neonilia” SRL și SRL „IQ Impex” în latura civilă, dispunând încasarea prejudiciului material de la A.Iurașco în beneficiul părților vătămate - SRL „IQ-Impex” în mărime de 48.463,92 lei și SRL „Neonilia” în mărime de 2.776.814,73 lei,

precum și de la A.Iurașco și T.Teleche (Iurașco) în beneficiul SRL „Transneogrup” în mărime de 450.013,71 lei.

5. Împotriva hotărârii nominalizate au declarat recursuri ordinare:

- partea vătămată SRL „Transneogrup”, invocând ca temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, casarea acesteia în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă spre încasare de la A.Iurașco și T.Teleche (Iurașco) prejudiciul cauzat în sumă de 2.790.619,68 lei, deoarece în partea constatatoare instanța corect a stabilit că prin acțiunile lor, inculpatele au cauzat un prejudiciu material în sumă de 2.790.619, 68 lei, dar a dispus spre încasare de la acestea doar 450.013 lei, fără ași motiva soluția;

- avocatul A.Beriozchin în numele inculpatei T.Teleche (Iurașco), invocând ca temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 7), 8) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, pe motiv că ultima a fost angajată în calitate de contabil la SRL „Neonilia” în baza contractului de muncă nr.25 din 01.09.2004 și eliberată la 11.08.2005, iar cu SRL „IQ Impex” și SRL „Transneogrup”, careva relații de muncă nu a avut, precum nu a avut încheiate contracte de răspundere materială, fapt confirmat de contabilul șef A.Iurașco și directorul A.Gherasim; - administrarea bunurilor materiale și sursele financiare nu țineau de competența inculpatei, în urma reviziei din 2005, au fost depistate lipsa benzinei la SRL „Neonilia” și SRL „Transneogrup”, fapt ce a generat inițierea cauzei penale în privința lui A.Iurașco, pe când inculpata niciodată nu a primit bani de la bancă și nu i-a administrat, fapt confirmat de directorul general și martori; - instanța nu a ținut cont că reprezentanții întreprinderilor au depus cerere de atragere a lui T.Teleche (Iurașco) la răspundere penală abia în anul 2009, peste 4 ani, iar la 19.01.2009, Procuratura a respins demersul de intentare a procesului penal în privința acesteia, ordonanță care la moment nu este anulată, respectiv, la 14.07.2009, s-a respins repetat în pornirea urmăririi penale, în baza cerererii depuse de partea vătămată la 25.06.2009, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii, și abia prin ordonanța din 24.12.2009, s-a anulat ordonanța din 14.07.2009, în urma căreia s-a dispus începerea urmăririi penale pe art.191 alin.(5), 361 alin.(2) Cod penal; - instanța de apel nu s-a expus asupra argumentelor date; - înainte de a fi pornit procesul penal, T.Teleche a fost audiată în calitate de martor, iar conform art.63 alin.(7) Cod de procedură penală, interogarea în calitate de martor a persoanei față de care există bănuieli că a săvârșit infracțiunea, este interzisă; - instanța nu a reținut că la caz au fost încălcate prevederile art.63 alin.(3) Cod de procedură penală, deoarece T.Teleche (Iurașco) s-a aflat în calitate de bănuită mai mult de trei luni;

- avocatul P.Bălănel în numele inculpatei A.Iurașco, invocând ca temei de drept prevederile art.427 alin.(1) pct.4), 5), 6), 8), 12) Cod de procedură penală, a solicitat casarea acestora, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare a inculpatei, motivând că nu a fost stabilit caracterul și mărimea daunei prejudiciului cauzat; - conform Legii contabilității, controlul asupra operațiunilor economice și financiare îl poartă conducătorul; - raportul de expertiză a fost efectuat în baza unor documente care ar confirma că inculpata a încălcat ordinul nr.1 din 05.11.2004 (f.d.26 v.4), însă acest ordin conform raportului de expertiză grafologică nr.415/416 din 07.01.2007, este falsificat fiind confecționat prin aplicarea textului peste semnătura inculpatei, și, respectiv, nu poate fi pus la baza raportului de expertiză contabilă nr.1716 din 29.07.2002, acest ordin nici nu a fost prezentat expertului, fapt confirmat de expert, însă din experiză rezultă că dînsul a fost cercetat; - expertului nu i-au fost prezentate de administrație un șir de documente: registrul de evidență a combustibilului pe întreprindere, foile de parcurs, în care nu a fost indicată cantitatea de combustibil consumat, acestea nefiind semnate de conducător, dar toate expertizele contabile se bazează pe acest

ordin, pe care A.Iurașco nu l-a semnat și nu i-a fost adus la cunoștință, mai mult, ștampilele nu se aflau la ea, așa că învinuirea adusă în stabilirea prejudiciului prin expertize contabile este neîntemeiată; - incorect s-a respins de partea acuzării, demersul privind efectuarea unei noi expertize, pe motiv că la întreprinderi au dispărut documentele contabile, fără a face careva verificare și a stabili circumstanțele de fapt; - instanța de apel nu a dat apreciere fiecărui document ce a fost solicitat de apelantă de a fi verificat, dar s-a referit doar numai la expertiza contabilă, căreia nu i-au fost expediate toate documentele indicate în rechizitoriu, mai mult, expertul a calculat prejudiciul pe unele acte care au fost emise după concedierea ei, fiind la fel falsificate semnăturile, fapt confirmat prin expertiza grafologică; - nu s-a ținut cont de faptul că unele acte ce au fost declarate ca probe în învinuirea lui A.Iurașco, conform expertizei grafologice, sînt semnate de O.Lupu; - instanța nu a verificat toate probele materiale, și anume contractul de împrumut de 2.000.000 lei între Gherasim și Bejenari, unde ultimul a declarat că nu a semnat acest contract, iar primul a recunoscut semnătura lui, nu s-a stabilit cine a semnat acest contract, a fost însușită ori nu această sumă și cine a primit banii ș.a, actele de decontare în avans se face cu ștampila care, după declarația lui A.Iurașco, nu a fost deținută de ea, iar în unele acte semnătura ei, conform expertizei grafologice este falsificată; - nu au fost verificate contractele de împrumut încheiate între Gherasim și Bejenari în suma de 778.140 lei, care au un caracter fictiv, fiind încheiate la indicația lui Gherasim pentru înlocuirea în circuit a banilor care proveneau din contrabandă, iar toate sumele ridicate de la bancă, au fost contabilizate în casa întreprinderii și eliberate lui Gherasim în baza dispozițiilor de casă; - în actele dosarului lipsesc încheierile de constituire a completului de judecată și de modificare a acestuia ceea ce, potrivit art.251 alin.(2), (3) Cod de procedură penală, constituie o încălcare.

6. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 09 decembrie 2014, au fost admise recursurile ordinare declarate de avocatul A.Beriozchin în numele inculpatei T.Teleche (Iurașco), de avocatul P.Bălănel în numele inculpatei A.Iurașco și de partea vătămată SRL „Transneogrup”, casată total decizia instanței de apel cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a constatat că instanța de apel nu a analizat și nu a combătut argumentele de bază din apelurile declarate de avocatul A.Beriozchin în numele inculpatei T.Teleche, de inculpata A.Iurașco și apărătorul acesteia, ceea ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului, prin ce s-a încălcat principiul egalității armelor în proces. Instanța de apel neîntemeiat a respins demersul apărării, prin care s-a solicitat efectuarea unei expertize contabile suplimentare, odată ce fiind audiat expertul, acesta nu și-a putut argumenta raportul de expertiză, întru a stabili cuantumul prejudiciului cauzat, de mărimea căruia depinde calificarea corectă a acțiunilor inculpatelor.

La fel, instanța de recurs a conchis că, la examinarea cauzei au fost încălcate și prevederile art.31 alin.(1) Cod de procedură penală, fiindcă lipsește dispoziția de formare a completului de judecată, care urma a examina cauza în apel și încheierea motivată a președintelui privind schimbarea a unui membru al completului.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de inculpata A.Iurașco și avocatul acesteia P.Bălănel, și admise apelurile declarate de procuror, părțile vătămate și civile SRL „Transneogrup”, SRL „IQ Impex”, SRL „Neonilia” și avocatul A.Beriozchin în numele inculpatei T.Teleche (Iurașco), casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Teleche (Iurașco) Tatiana a fost achitată de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) și art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de aceasta.

A fost dispusă încetarea procesului penal în privința lui Iurașco Angela de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție.

Totodată, Iurașco Angela a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.191 alin.(5) Cod penal la 8 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate a fost admisă, dispunându-se încasarea de la Iurașco Angela în beneficiul acestora a prejudiciului material cauzat, și anume - SRL „IQ-Impex” în sumă de 22.688,92 lei, SRL „Neonilia” în sumă de 2.776.814,73 lei și SRL „Transneogrup” în sumă de 2.790.619 lei.

7.1. Instanța de apel a constatat că **Iurașco Angela** urmărind scopul însușirii bunurilor din avutul proprietarului prin înșelăciune și abuz de încredere, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, admitând, în mod conștient, survenirea acestor urmări, a însușit ilegal bunurile altei persoane încredințate în administrarea sa, cauzându-le întreprinderilor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, prejudiciu în proporții deosebit de mari, precum și a confecționat, folosit documentele oficiale false care acordă drepturi soldate cu daune în proporții deosebit de mari intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice.

Astfel, Iurașco Angela, activând în întreprinderile SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex” în calitate contabil-șef, căruia în baza contractului nr.25 din 02 decembrie 2002, prelungit către 03.01.2003 prin ordinul nr.2K, cât și în baza ordinului nr.11K din 02.12.2002, fiindu-i încredințate obligațiile de casier și răspunderea materială asupra bunurilor financiare din casă, contrar atribuțiilor sale contractuale ce presupuneau atârnarea corespunzătoare cu averea întreprinderii și purtarea răspunderii materiale față de bunurile materiale încredințate, pe parcursul perioadei respective, și anume din momentul completării acordurilor indicate mai sus și până la 17 august 2005, a obținut încrederea nelimitată a colaboratorilor întreprinderii, cât și a conducerii agentului economic SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, încrederea exprimată prin lipsa de verificare și controlul activității ultimei.

Așadar, Iurașco Angela, beneficiind de încrederea obținută, aproximativ între 02 decembrie 2002 și până la 17 august 2005, profitând de funcția ce o deținea - contabil șef, de accesul la operațiunile financiare și ștampilele întreprinderilor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, încălcând Legea contabilității nr.426-XIII din 04.04.1995 cu modificările ulterioare, pe perioada anilor 2004-2005, deținând ștampila facsimile cu semnătura model a directorului Gherasim Alexandr, urmărind scopul obținerii de profit, prin însușirea bunurilor și mijloacelor bănești, pe parcursul anilor 2004-2005, fiind responsabilă de combustibilul procurat anterior pentru întreprinderile SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” așa ca benzină EURO în cantitate de 18880 litri în sumă de 152.592,50 lei; benzină Premiu COR A-95 în cantitate de 35.260 litre în sumă de 257.789 lei și motorină în cantitate de 2.510 litri în sumă de 160.067 lei, în suma totală de 570.448,50 lei, a întocmit actele de decontare K-00000090 din 31.10.2004; K-00000071 din 31.09.2004; K-00000047 din 01.09.2004; K-00000046 din 31.08.2004; K-00000045 din 30.07.2004; K-00000253 din 31.12.2004, K-00000091 din 31.10.2004, K-00000070 din 30.09.2005, K-00000035 din 30.07.2004, K-00000013 din 09.01.2004; K-00000051 din 31.03. 2005; K-00000044 din 30.07.2005; K-00000086 din 30.06.2005; K-00000050 din 31.03.2005; K-00000085 din 30.06.2005, eschivându-se de a le prezenta la control și la semnat directorului Gherasim

Alexandr și în loc de semnătura originală a directorului în rubrica „aprobat” a aplicat ștampila facsimile cu modelul semnăturii directorului, a contrafăcut personal semnăturile membrilor comisiei, care chipurile au participat la întocmirea actelor de decontare în persoana lui Lungu Oleg, Bejenari Dumitru, Zidu Victor, Colocov Alexandru și Cemisev Andrei, le-a aplicat în actele de decontare indicate mai sus, în așa mod lichidând neajunsul de combustibil de la evidența contabilă a firmelor SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” în sumă de 480.923,68 lei, bani pe care i-a însușit în scopuri personale, ulterior deținând personal tichetele pe combustibilul procurat de către SRL „Transneogrup” pentru a-l repartiza în continuare personalului întreprinderii în activitatea de serviciu, a însușit 211 tichete pentru combustibil în cantitate de 4.220 litri în sumă de 35.182 lei, prin ce a cauzat persoanei juridice SRL „Transneogrup” și SRL „Neonilia” un prejudiciu material în mărime de **516.105.68** lei.

4.2. Tot ea, aproximativ în perioada de la 02 decembrie 2002 și până la 17 august 2005, beneficiind de încrederea obținută, profitând de funcția ce o deținea – contabil șef, de accesul la operațiile financiare și ștampilele întreprinderilor SRL „Transneogrup”, SRL „Neonilia”, ștampila facsimile cu semnătura model a directorului Gherasim Alexandr, urmărind scopul însușirii bunurilor materiale sub formă de produse alimentare în asortiment, băuturi alcoolice și piese de schimb, periodic solicita să-i transmită de la depozitul întreprinderilor nominalizate bunuri materiale, întocmind actele de decontare nr.K-00000022 din 20.08.2004; nr.K-00000067 din 20.08.2004; nr.K-00000079 din 03.11.2004; nr.K-00000082 din 01.11.2004; nr.K-00000021 din 20.08.2004; nr.K-00000081 din 04.11.2004; nr.K-00000069 din 29.10.2004; nr.K-00000041 din 31.08.2004; nr.K-00000092 din 03.11.2004 și nr.K-00000067 din 20.08.2004 pe întreprinderile SRL „Transneogrup” și SRL „Neonilia”, a contrafăcut și falsificat semnăturile membrilor comisiei în persoana lui Zidu Victor și Lungu Oleg, aplicând ștampila facsimile cu semnătura model a directorului, fără a avea dreptul la aceasta, în așa mod a însușit bunurile materiale sub formă de produse alimentare în asortiment, băuturi alcoolice și piese de schimb, în sumă totală de **205.950,73** lei.

4.3. Tot ea, profitând de funcția ce o deținea – contabil șef, de accesul la operațiile financiare și ștampilele întreprinderilor SRL „Transneograp” și SRL „Neonilia”, știind cu certitudine că întreprinderile nominalizate pe perioada anilor 2003-2005 au efectuat împrumuturi bănești de la persoane fizice în persoana lui Gherasim Alexandr în sumă de 2.612.817 lei, iar în persoana lui Bejenari Dumitru în sumă de 2.494.105 lei, urmărind scopul de profit, de însușire a mijloacelor bănești, încâlcînd Hotărârea Guvernului R.Moldova nr.764 din 25.11.1992 „Privind normele pentru efectuarea operațiunilor de casă în economia Națională a R.Moldova” a îndeplinit cecuri bancare fără permisiunea directorului întreprinderilor Gherasim Alexandr falsificând semnătura ultimului, prin ce a scos de pe conturile bancare mijloace bănești în sumă de 591.500 lei.

În continuare, cu același scop de însușire a mijloacelor bănești, sub pretextul efectuării rambursării împrumuturilor anterioare persoanelor fizice, dîndu-i indicație ca contabil-șef casierului în persoana lui Iurașco Tatiana să întocmească dispoziții de încasare și de plată, le-a semnat ca contabil-șef, a aplicat semnătura făximile la rubrica „directorul Gherasim Alexandr”, a contrafăcut semnătura lui Bejenari Dumitru, Zidu Victor și Gherasim Alexandr la rubrica „a primit”, prin ce a decontat mijloace bănești în sumă de **4.831.028,73** lei, bani pe care dânsa i-a însușit în scopuri personale.

4.4. Tot ea, profitând de funcția ce o deținea – contabil șef, de accesul la operațiile financiare și ștampilele întreprinderilor SRL „Transneogrup”, SRL „Neonilia” și SRL „IQ Impex”, profitând de abuzul de încredere a directorului întreprinderilor nominalizate,

neavând permisiunea lui, contrar atribuțiilor de serviciu și a prevederilor ordinului nr.1 din 05.11.2004, a angajat formal la serviciu în calitate de reprezentanți comerciali, șoferi, constructori, femeie de serviciu și hamali pe cet.Covalenco Alexandra, Vîrlan Oleg, Iurașco Ilie, Iurașco Vitalie, Lebeda Galina, Nița Alexei, Calmăș Vasile și Iurașco Petru, a întocmit listele de plată în care a inclus în calitate de salariați persoanele sus menționate, falsificând semnăturile acestora la rubrica „a primit”, iar mijloacele bănești în sumă de **42.221,64** lei, le-a însușit în scopuri personale.

Astfel, Iurașco Angela, în perioada de la 02 decembrie 2002 și până la 29 septembrie 2005, prin mai multe acțiuni identice, efectuând o activitate omogenă, urmărind un singur scop, a sustras din avutul întreprinderilor SRL „Transneograp”, SRL „Neonilia” și SRL „IQ Impex”, în total suma de **5.595.306,70** lei, cauzându-le părților vătămate un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

4.5. Tot ea, profitând de funcția ce o deținea – contabil șef, de accesul la operațiile financiare și ștampilele întreprinderilor SRL „Transneograp”, SRL „Neonilia” și SRL „IQ Impex”, urmărind scopul însușirii bunurilor proprietarului, a întocmit actele de decontare nr.K-00000090 din 31.10.2004; K-00000071 din 31.09.2004; K-00000047 din 01.09.2004; K-00000046 din 31.08.2004; K-00000045 din 30.07.2004; K-00000253 din K-00000091 din 31.10.2004, K-00000070 din 30.09.2004, K-00000035 din 30.07.2004, K-000013 din 09.01.2004; K-00000051 din 31.03.2005; K-00000044 din 30.07.2005; K-00000086 din 30.06.2005; K-00000067 din 20.08.2004; K-00000050 din 31.03.2005; K-00000085 din 30.06.2005, a îndeplinit cecurile bancare a SRL „Transneogrup” AA nr.000872455; AA nr.046756885, AA nr.04675689, AA nr.04675691, cecurile bancare a SRL „Neonilia” AA nr. 03323740, AA nr.03323739, AA nr.00872452, AA nr.03323746, AA nr.03323738, AA nr.03323737, AA nr.00872463, AA nr.03323745, AA nr.03323741, AA nr.03323747, AA nr.00872451, AA nr.01176980, dispozițiile de plată de casă a SRL „Transneograp” și SRL „Neonilia” nr.nr.41, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 316, 211, 305, 296, 295, 285, 299, 109 și listele de plată a SRL „Neonilia”, SRL „Transneograp” și SRL „IQ Impex” nr.nr.16,11,10, 9, 7, 4, 3,14,12, 25, 31, 30, 861, 860, a întocmit ordinele SRL „IQ Impex” nr.nr. 8, 6, 5, 4, 3, și 3/1, eschivându-se de a le prezenta la control și la semnat directorului Gherasim Alexandr, a aplicat ștampila făximile în loc de semnătură originală a directorului în rubrica „aprobat”, a contrafăcut personal semnătura cu modelul semnăturii directorului, a contrafăcut și a aplicat personal semnăturile membrilor comisiei, care chipurile au participat la întocmirea actelor de decontare în persoana lui Lungu Oleg, Bejenari Dumitru, Zidu Victor, Colocov Alexandru și Cemisev Andrei și care conform rapoartelor de expertiză grafoscopice nr.163, 206-210 din 21.07.2006 și nr.415/416 din 02.01.2007, semnăturile emitenților sunt falsificate prin aplicare cu facsimile, prin imitare servilă, prin imitație liberă având semnătura originală în față și prin emitare din fantezie.

Instanța de apel verificând probele materiale administrate la caz, prin citirea lor, și anume declarațiile inculpatei T.Teleche (Iurașco), a reprezentantului părților vătămate D.Ulanov, partea vătămată A.Gherasim, a martorilor O.Lungu, O.Vîrlan, O.Prozorovscaia, D.Bejenari, Iu.Romanciuc, E.Vîrlan, E.Crivanovscaia, A.Colocov, P.Iurașco, V.Iurașco, V.Zidu, V.Calmăș, A.Niță, a expertului E.Cazangiu, cât și probele scrise - procesele-verbale de ridicare a documentelor contabile de la SRL „Tansneogrup”, SRL „Neonilia”, de ridicare și examinare a documentelor de la SRL „Transneogrup”, cum sunt actele întocmite de către comisia creată din membrii întreprinderii date, de ridicare și examinare a documentelor de la SRL „Neonilia”, cum sunt dispozițiile de încasare și de plată de casă, de ridicare și examinare a documentelor de la SRL „Neonilia”, cum sunt actele în care se conțin semnăturile lui A.Gherasim și A.Iurașco supuse ca model la petrecerea expertizei

criminalistice, de ridicare de la BC „Eximbanc” SA a cecurilor bancare și examinare a lor, de ridicare de la BC „Victoriabanc” SA a dispozițiilor de plată și examinare a lor, de ridicare de la BC „Bussinesbanc” SA a cecurilor bancare și examinare a lor, de ridicare și examinare a documentelor de la SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex” cum sunt: cecurile bancare supuse ca model de comparație la petrecerea expertizei criminalistice, de ridicare de la contabilitatea SRL „Neonilia” a documentelor contabile și examinare a lor, documentele eliberate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină mun. Chișinău, care demonstrează că SRL „Neonilia” și SRL „IQ Impex” au încheiat contracte de asigurare obligatorie de asistență medicală conform anexei nr.1 și nr.2 anexate la materialele cauzei penale, documentele contabile puse la baza adoptării expertizei judiciar contabile-economice, raportul de expertiză grafoscopică nr.415/416 din 02 ianuarie 2007; raportul de expertiză judiciar-contabilă nr.1716 din 29.07.2008, ordinul și actul de inventariere nr.24/IK din 17.08.2005; dispoziția de plată de încasare, actul de decontare nr.00000067 din 20.08.2004, listele de plată pe lunile mai- iunie 2005, actele de decontare din 2004-2005, dispozițiile de plată nr.nr.316, 305, 354, 296, 295, 285, 299 197-198, actele de decontare nr.nr.K-00000022, K-00000253, K-000000046, K000000047, K-00000071, K-00000090, lista de inventariere la SRL „Transneogrup”, dispozițiile de încasare nr.nr.593, 594, 595, 133, darea de seamă a casierului din 10.01.2005 SRL „Transneogrup”, fișa cu specimente de semnături și amprenta ștampilei, dispozițiile de plată trezoriale, ordinele de plată și listele de plată a SRL „Transneogrup”, raportul de expertiză din 21.06.2006 nr.163, cartele conturilor la SRL „Neonilia” pe numele I.Iurașco, A.Covalenco, O.Vîrlan, G.Lebeda, V.Iurașco, P.Iurașco, A.Nița și V.Calmîș, listele de plată nr.nr.16, 11, 10, 9, 7, 4, 3, 14, 12, 11, 10, 7, 1, contractele de împrumut nr.5 dintre SRL „Neonilia” și A.Gherasim din 16.02.2003, 31.03.2005, 14.03.2005, 15.03.2005, 28.01.2005, 28.04.2005, 15.06.2005, 23.12.2004, 17.12.2004 și contractul de împrumut dintre SRL „Transneogrup” și D.Bejenari din 24.12.2004, procesele-verbale de colectare a mostrelor pentru cercetarea comparativă, rapoartele de expertiză nr.0115930 din 16.12.2004, nr.415/416 din 02.01.2007, nr.1716 din 19.08.2001, analizându-le și apreciindu-le, conform prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a ajuns la concluzia că acestea, în ansamblu, demonstrează faptul că A.Iurașco de una singură, dar nu împreună și prin înțelegere prealabilă cu T.Teleche (Iurașco), a comis infracțiunile prevăzute de art.191 alin.(5) și art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal.

În susținerea poziției sale, instanța de apel a concluzionat că, prima instanță, incorect a reîncadrat acțiunile inculpatei A.Iurașco din prevederile art.191 alin.(5) în cele ale art.196 alin.(4) Cod penal, pe când, reieșind din probele administrare, cert se regăsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) Cod penal, și anume că aceasta a comis infracțiunea de delapidare a averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane încredințate în administrarea ei, cu folosirea situației de serviciu, în proporții deosebit de mari, inclusiv și confecționarea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi, soldate cu daune în proporții mari intereselor ocrotite de lege ale persoanelor juridice, deoarece din probele materiale rezultă că, anume aceasta a fost angajată în calitate de contabil șef la societățile comerciale în cauză, fapt confirmat prin contractul individual de muncă între A.Iurașco și SRL „Transneogrup”, SRL „Neonilia”, ordinele de angajare din 01.12.2003, precum și ordinul din 02.12.2002 nr.11K de răspundere materială, din care reiese că inculpata a avut calitatea de contabil șef și a avut posibilitatea de a gestiona contabilitatea societăților în cauză, unde în perioada activității sau format neajunsuri mari, confirmate prin raportul de expertiză contabilă, prin declarațiile părții

vătămate A.Gherasim, care a declarat că A.Iurașco i-a propus suma de 5000 dolari SUA pentru a restitui prejudiciul, fapt care nu a fost negat de aceasta în ședința de judecată; - declarațiile martorului S.Lungu, care a declarat că toate cecurile de casă erau îndeplinite de către A.Iurașco; - declarațiile martorului V.Zidu, care a declarat că semnăturile din actul de decontare nr. K-00000067, K-00000253 nu-i aparțin lui, nu cunoaște a cui sunt și nici nu a participat la efectuarea decontărilor; - declarațiile martorului P.Iurașco, care a declarat că niciodată nu a lucrat la SRL „Neonilia” sau la SRL „Transneogrup” și nici nu s-a angajat la serviciu în calitate de șofer, nu a primit salariu și nu s-a semnat pentru primirea salariului; - declarațiile martorului V.Iurașco, care a declarat că soția sa, A.Iurașco, aducea listele acasă unde se semna că a primit banii.

Tot din probele date rezultă că, A.Iurașco a confecționat, deținut și folosit documente oficiale false care le-a acordat drepturi, și anume a aplicat ștampila facsimile, în loc de semnătura originală a directorului în rubrica „aprobat”, a contrafăcut semnăturile membrilor comisiei, care chipurile au participat la întocmirea actelor de decontare în persoana lui O.Lungu, D.Bejenari, V.Zidu, A.Colocov și A.Cemisev, fapt stabilit prin rapoartele de expertiză grafoscopică nr.163, 206-210 din 21.07.2006 și nr.415/416 din 02.01.2007, prin care s-a constatat că semnăturile emitenților sunt falsificate.

Totodată, instanța de apel, reținând că infracțiunea de delapidare constă în însușirea, folosirea sau transmiterea de către făptuitor, în interesul său sau pentru altul, de bani, valori sau alte bunuri încredințate pentru a le gestiona sau a le administra și că subiectul infracțiunii de delapidare a averii străine trebuie să aibă calitatea specială de administrator, adică de a avea dreptul de a da dispoziții cu privire la primirea, păstrarea sau eliberarea bunurilor, a conchis că T.Teleche (Iurașco) nu avea drept de semnătură în bancă și nu avea calitatea de a dispune de bani, nu avea careva contracte cu SRL „Tansneogrup” și SRL „IQ Impex”, așa că de partea acuzării nu a fost prezentată vre-o probă că aceasta ar fi întreprins careva acțiuni împreună cu A.Iurașco sau că acestea ar fi avut o înțelegere pentru a comite careva infracțiuni, și respectiv, nu poate fi învinuită de delapidarea cărorva bunuri de la aceste firme, fiindcă nu este subiect al infracțiunii de delapidare, din care motiv dânsa urmează a fi achitată, pe motiv că fapta nu a fost comisă de dânsa.

La fel, instanța de apel a stabilit că T.Teleche (Iurașco) urmează a fi achitată și pe învinuirea adusă ei în baza art.361 alin.(2) lit.b), d) Cod penal, pe motiv că partea acuzării nu a adus careva probe incontestabile, precum că aceasta din urmă a activat în calitate de contabil la SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex”, că potrivit contractului individual de muncă nr.25 din 01.09.2004, a fost stabilit doar faptul că dânsa a fost angajată în calitate de contabil la SRL „Neonilia”, dar nu a avut contract de răspundere materială, nu a primit bani de la bancă, nu a semnat careva documente contabile, iar raportul de expertiză grafoscopică nr.415/416 din 02.01.2007, nu o privește pe T.Teleche (Iurașco), deoarece urmărirea penală în privința inculpatei a fost pornită în anul 2009.

De asemenea, instanța de apel a indicat că organul de urmărire penală, contrar prevederilor art.63 alin.(7) Cod de procedură penală, a audiat-o de trei ori pe T.Teleche (Iurașco) în calitate de martor, ulterior înaintându-i învinuirea în temeiul mărturiilor obținute sub pericolul atragerii ei la răspundere penală, și fără a anula ordonanța procurorului în Procuratura mun.Chișinău, M.Popa din 19.01.2009, prin care a fost respins demersul părții apărării de tragere la răspundere penală a lui T.Teleche (Iurașco), pe motivul lipsei de probe, la data de 13.07.2010, prin ordonanța procurorului în Procuratura mun.Chișinău, V.Cernalev a dispus să fie pusă sub învinuire în baza art.191 alin.(5) și 361 alin.(2) lit.b), d) Cod penal.

Corespunzător celor enunțate supra, instanța de apel a respins și argumentele avocatului în numele inculpatei A.Iurașco, precum că raportul de expertiză nr.1716 din

29.07.2008, care stă la baza învinuirii, a fost întocmit contrar prevederilor legale și expertul nu a putut argumenta, care este prejudiciul material cauzat, deoarece fiind audiat expertul E.Cazangiu, aceasta a confirmat că raportul de expertiză este corect, fiind bazat pe actele prezentate la expertiză, iar din concluziile raportului s-a dat răspuns la toate întrebările ce au fost puse în seama expertului și acesta nu se bazează doar pe ordinul nr.1 din 05.11.2004, precum afirmă apelanții, dar a fost efectuat în baza documentelor contabile, iar nulitatea ordinului nu poate duce la nulitatea raportului de expertiză.

Instanța de apel audiind, la demersul avocatului D.Popescu, expertul I.Irjanova, a considerat că declarațiile acestuia urmează a fi puse la îndoială, deoarece expertul, fără a avea monstre cu exemple de scrisuri ale lui T.Teleche (Iurașco), nu putea face vreo concluzie că pe unele documente era scrisul acesteia.

Respectiv, de instanță s-au apreciat critic argumentele inculpatei A.Iurașco și apărătorului acesteia, precum că vinovăția ei nu a fost demonstrată, acestea fiind îndreptate exclusiv spre eschivarea de la răspunderea penală.

Totodată, instanța de apel a menționat că infracțiunea săvârșită de A.Iurașco în baza art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal, se atribuie celor mai puțin grave, pentru care legea prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de până la 5 ani și, în cazul dat, procesul penal urmează a fi încetat, aceasta urmînd a fi liberată de răspundere penală conform prevederilor art.60 alin.(1) lit.a), b) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

La stabilirea pedepsei lui A.Iurașco, instanța de apel a indicat că ține cont de motivul și gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatei, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea penală - săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni, prezența copiilor minori, precum și lipsa circumstanțelor ce agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corijării și reeducării vinovatei și a conchis de a-i aplica pedeapsa în baza art.191 alin.(5) Cod penal, de 8 ani închisoare, considerînd-o echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei.

De asemenea, instanța de apel a considerat întemeiate apelurile părților vătămate SRL „Transneograp”, SRL „Neonilia” și SRL „IQ Impex” în ce privește acțiunea civilă, considerînd că aceasta urmează a fi admisă, dispunîndu-se încasarea prejudiciului material de la A.Iurașco în beneficiul părților vătămate: SRL „IQ Impex” în mărime de 22.688,92 lei, SRL „Neonilia” în mărime de 2.776.814,73 lei și SRL „Transneogrup” în mărime de 2.790.619 lei.

8. Împotriva deciziei instanței de apel au declarat recursuri ordinare:

- procurorul care, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a acesteia, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel, pe motiv că instanța incorect a dispus achitarea lui T.Teleche (Iurașco), pe când supunând probele acumulate unei analize prin prisma coroborării lor, și anume - declarațiile părții vătămate A.Gherasim, a reprezentantului SRL „Transneorup” și SRL „IQ Impex”, D.Ulanov, a martorilor O.Prozorovscaia, E.Crivososov, O.Lungu, A.Colocov, V.Zidu, S.Lungu, cât și probele scrise, acestea confirmă cu certitudine că T.Teleche (Iurașco) a comis infracțiunile prevăzute la art.191 alin.(5) și art.361 alin.(2) lit.b), d) Cod penal împreună cu A.Iurașco, astfel că de către instanța de apel nu au fost îndeplinite prevederile art.414 alin.(5) Cod de procedură penală și, respectiv, instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, ceea ce echivalează cu nerezolvarea fondului apelului;

- avocatul Gh.Nogai în numele inculpatei A.Iurașco care, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct.6), 7), 8), 11), 16) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a sentinței și deciziei, cu pronunțarea unei hotărâri de achitare, invocând că circumstanțele de fapt și de

drept ce i-au fost incriminate inculpatei A.Iurașco, care au fost luate ca bază de către prima instanță și instanța de apel, sunt lipsite de probe și nu se încadrează juridic în prevederile componentelor de infracțiune prevăzute de art.196 alin.(4), 361 alin.(2) lit.d) și nici de art.191 alin.(5) Cod penal, fiind administrate cu încălcarea normelor procesual penale, ce au fost apreciate arbitrar și admise neîntemeiat;

- învinuirea de însușire a sumei de 516.105,68 lei, este una iluzorie, incorect incriminându-se că inculpata prin întocmirea actelor de decontare reținute prin rechizitoriu a lichidat neajunsul de combustibil de la evidența contabilă a firmelor „Neonilia” SRL și „Transneogrup” SRL în suma totală de 480.923,68 lei, bani pe care i-a însușit în scopuri personale și 35.182 lei, pe când întreprinderile date pe parcursul anilor 2004-2005 au cumpărat însuși 211 tichete pentru combustibil în cantitate de 4 220 litri, pentru motorină și benzină, în sumă de 570.448,50 lei, care a fost transferată vânzătorului pentru combustibilul procurat, așa că întocmirea actelor de decontare pentru lichidarea neajunsului de combustibil de la evidența contabilă a întreprinderii, în care nu se duce o evidență primară a consumului de combustibil nu poate fi calificată ca însușire; - incorect instanța și-a întemeiat concluziile pe raportul de expertiză nr.1617 din 29.07.2008, care urma a fi exclus ca probă, fiindcă vine în contradicție cu prevederile art.8 alin.(1) lit.b), d) din Legea cu privire la expertiză și art.89 alin.(1) pct.3) și 6) Cod de procedură penală, din motiv că efectuarea expertizei în comisie a fost numită lui E.Cazangiu, expert de calitate superioară și D.Cazangiu, expert stagiar, pe când ultima nu a fost atestată în calitate de expert judiciar, și nu se regăsea în lista experților atestați ai CNEJ, neavând calitatea de expert judiciar, aflându-se în grad de rudenie cu expertul E.Cazangiu și, respectiv, reieșind din art.33 Cod de procedură penală, nu putea participa în comun la efectuarea expertizei; - nu s-a ținut cont că SRL „Neonilia”, SRL „Transneogrup” și SRL „IQ Impex” au fondator unic, însă sunt întreprinderi separate, care au o evidență contabilă și întocmesc bilanțul separat, astfel achitau și impozitul separat, deținând proprietăți distinct separate, de unde se deduce că partea acuzării urma să stabilească și să concretizeze prejudiciul cauzat fiecărei întreprinderi, întru a putea stabili corect cât combustibil și în ce asortiment a fost procurat de fiecare întreprindere, cum se păstra și se distribuia acesta spre utilizare, pe când există o divergență de denumire între produsele petroliere procurate și luate la evidență față de cele consumate și decontate; - nu s-a dat apreciere faptului că SRL „Neonilia” din 02.09.2005 a eliberat tichete de combustibil pentru a alimenta autovehicule, în cazul dat organul de urmărire penală urma a stabili cât din combustibilul procurat pe anii 2004-2005 a fost distribuit și consumat de aceste autovehicule pe parcursul acestor ani, numărul de mașini deținute de celelalte două întreprinderi și cantitatea combustibilului consumat de acestea; - nu s-au ridicat registrele de evidență a combustibilului distribuit autovehiculelor care se exploatau în perioada dată și a foilor de parcurs, întru a stabili nevinovăția inculpatei; - nu sunt coerente nici concluziile, precum că inculpata a deținut ștampila facsimile cu semnătura model a directorului A.Gherasim, pe care a-r fi aplicat-o, existența ordinului nr.1 din 05.11.2004 pe SRL „Transneogrup” și ordinul nr.1 din 05.11.2002 pe SRL „Neonilia”, deoarece, prin raportul de expertiză grafologică nr.415/416 din 02.01.2007, s-a stabilit că ordinul din 05.11.2004 a fost falsificat, prin aplicarea textului peste semnătura inculpatei A.Iurașco, fiind efectuat ca punct de reper acul, astfel urmînd a fi exclus ca probă, iar ordinul din 05.11.2002 nu a fost supus expertizării, de unde reiese că inculpatei nu i se poate incrimina că ar fi încălcat vre-un ordin, după eliberarea ei din funcție; - prin declarațiile martorilor audiați în instanță dimpotrivă se deduce că dînșii primeau zilnic din contabilitate tichete pentru benzină și motorină; - actele de decontare în cazul dat nu pot servi mijloc de probă pentru a-i incrimina lui A.Iurașco însușirea a sumei de 516.105,68 lei, deoarece potrivit învinuirii au fost

menționate 15 acte, iar expertizate grafologic doar 10, dintre care referitor la două s-a stabilit că nu sunt semnate de A.Iurașco, și anume actele de decontare ale SRL „Transneogrup” nr.K-00000022 din 20.08.2004 și nr.K-000000253 din 31.12.2014, fiind probabil executate de către O.Lungu, iar referitor la actele de decontare K-00000070 din 30.09.2004 și K-00000090, nu a fost posibil de stabilit dacă semnăturile au fost executate de către A.Iurașco;

- nu au fost aduse probe veridice, prin care s-ar fi stabilit că anume inculpata a însușit 211 tichete pentru combustibil, iar declarațiile lui A.Gherasim că inculpata a recunoscut însușirea, nu pot fi luate ca bază, deoarece acesta împreună cu o altă persoană la, 17.08.2005, a ținut-o în birou său, unde a obligat-o să elibereze explicații, fapt confirmat prin declarațiile lui A.Gherasim din 08.06.2009, a martorului E.Crivoiasova, cât și garanțiile eliberate de către A.Iurașco în recipise la indicația lui A.Gherasim;

- învinuirea de însușirea sumei de 2.059.50,73 lei, este neîntemeiată, fiind combătută prin declarațiile lui O.Lungu și D.Bejenari, deoarece inculpata nu avea acces la depozit, nu s-a prezentat niciodată să ridice mărfuri, iar marfa și piesele erau eliberate doar la indicația lui A.Gherasim;
- actele de docontare a pieselor de schimb și a produselor alimentare K-00000092 din 03.11.2004, K-00000081 din 04.11.2004, K-00000041 din 31.08.2004, K-00000082 din 01.11.2004, K-00000021 din 20.08.2004 și K-00000069 din 29.10.2004, nu au fost prezentate pentru efectuarea expertizei grafologice și astfel nu pot servi mijloc de probă, actul de decontare nr.K-00000079 din 03.11.2004 pe suma de 11.966,18 a fost confirmat prin raportul de expertiză a Camerei de Comerț și Industrie, iar actul de decontare K-00000067 din 20.08.2004 a fost incriminat inculpatei de două ori, ceea ce a dus la incriminarea dublă și neobiectivă a inculpatei;
- nu s-a reținut de instanță că actele de decontare puse la baza învinuirii K-00000022 din 20.08.2004, 00000092 din 03.10.2004, 00000021 din 20.08.2004, 00000067 din 20.08.2008, au fost perfectate în legătură cu atribuirea la rebut a produselor cu termenul expirat și în legătură cu expirarea licenței, iar potrivit prescripției Departamentului Standardizare și Metrologie nr.04628 din 03.08.2004, s-a interzis SRL „Transneogrup” comercializarea băuturilor alcoolice în sumă de 15.758 lei, în legătură cu expirarea licenței, iar prin raportul de expertiză al Camerei de Comerț și Industrie nr.0115930, s-a constatat că produsele alimentare sunt irealizabile pe motivul expirării termenului de valabilitate, ceea ce înseamnă că aceste produse trebuiau să treacă la rebut și distruse, neavând preț și nu-i puteau fi incriminate inculpatei, și din motivul că aceste bunuri erau administrate de șefii de depozit, nefiindu-i încredințate inculpatei în administrare;

- învinuirea ce ține de însușirea sumei de 4.831.028,73 lei, atât de către partea acuzării, cât și de instanță nu a fost stabilit, când, în ce mod, de la care întreprindere, prin intermediul căror documente falsificate, prin ce metode a însușit A.Iurașco suma dată, pe când conform celor incriminate s-a indicat că aceasta a scos de pe conturile bancare mijloace bănești în sumă de 591.500 lei, iar sub pretextul rambursării împrumuturilor anterioare persoanelor fizice, prin falsificarea dispozițiilor de plată, a decontat mijloace bănești în sumă de 4.831.028,73 lei;
- incorect partea acuzării pe acest capăt de învinuire și-a bazat concluziile pe actele de decontare în avans la SRL „Transneogrup” pentru perioada 2004-2005 în sumă totală de 1.249.727,10 lei, pe care sunt aplicate semnătura lui A.Iurașco, deoarece ele nu au fost probate printr-un raport de expertiză grafologică, unele fiind semnate nu de inculpată, dar de alte persoane, pe altele lipsind semnătura acesteia și aceste decontări în avans au fost efectuate pentru devamare, în baza documentelor justificative pentru plata serviciilor vamale, comunale, sanitare, taxele vamale, fiind refelctate în raportul de expertiză nr.1716 din 29.07.2008 efectuat de E.Cazangiu, prin care s-a constatat că nu au avut loc încălcări ale legislației contabile, iar aplicarea semnăturii facsimile nu poate fi luată în

considerație, deoarece s-a constatat că ordinul nr.1 din 05.11.2004 pe aceste întreprinderi a fost falsificat; - contractele de împrumut pe suma de 778.140 lei pe SRL „Transneogrup”, la fel nu-i pot fi incriminate lui A.Iurașco, nefiind probat faptul că pe aceste contracte este aplicată semnătura acesteia, nefiind dispusă vreo expertiză grafologică în acest sens; - concluziile din raportul de expertiză contabilă nr.1716 din 29.07.2008 din care reiese că A.Iurașco în baza rambursărilor la contractele de împrumut încheiate între A.Gherasim și D.Bejenari a însușit suma de 778.140 lei, sunt combătute prin declarațiile martorului E.Crivosova, care a declarat că aceste contracte aveau un caracter fictiv, fiind încheiate la indicația lui A.Gherasim, și sumele indicate în aceste contracte erau incluse în circuit a banilor, care proveneau din vânzarea mărfii provenite din contrabandă, ceea ce se confirmă și prin dosarul intentat de CCCEC nr.2006036096 în baza art.238 alin.(5) lit.d) Cod penal, sumele încasate din realizare nu erau depuse în bancă, dar se aflau la A.Gherasim, care verifica zilnic intrarea și ieșirea banilor din întreprindere prin programul contabil „1C”; - instanța nu a ținut cont nici de declarațiile martorului D.Bejenari, care a relatat că nu a semnat contractele de împrumut, nu a dat bani în casa întreprinderilor și nici nu a primit aceste sume; - lipsa listelor de plată nr.153 din 06.05.2004, nr.13 din 03.05.2015, nr.14 din 03.05.2005, nr.32, 34, 35 și 38 din iunie 2005 în sumă de 40.696,04 lei, care au fost indicate de către expertul E.Cazangiu, luată ca bază de către acuzare ca delapidare doar din motivul dispariției acestora din contabilitate, nu poate fi imputat inculpatei, deoarece salariile au fost achitate angajaților SRL „Transneogrup”, ceea ce nu a fost negat de A.Gherasim; - incriminarea pe SRL „Neonilia” pentru rambursarea împrumuturilor în sumă de 2.288.439,77 lei, care au fost decontate prin dispozițiile de plată, instanța nu a reținut că unele din aceste sume au fost ridicate de către A.Gherasim fapt confirmat prin cecurile bancare AA00872456 din 30.05.2005 pe suma de 18.000 lei, AA00872458 din 01.06.2005 pe suma de 25.000 lei, AA00872462 din 10.06.2005 pe suma de 26.000 lei, fiind contabilizate în casa întreprinderii, iar celelalte dispoziții de plată nu-i puteau fi incriminate inculpatei, din motiv că unele nu au fost semnate de ea, iar ordinul de transmitere, deținere și aplicare de către A.Iurașco a ștampilei facsimile este falsificat, așa că din suma de 2.265.857 lei care a fost contabilizată ca rambursare a împrumuturilor, 532.000 lei au fost rambursați lui A.Gherasim și D.Bejenari, suma de 38.350 lei a fost depusă la bancă, fiind confirmată prin acte contabile și a fost contabilizată, suma de 33.300 lei și 5.050 lei, la fel a fost contabilizată; - listele de plată din nr.08, 09 din noiembrie 2004, nr.18,25 din decembrie 2004, nr.25 din mai 2005, nr.30,31 din iunie 2005 în sumă de 11.944,37 lei, indicată de expert în raportul de expertiză, și considerată de procuror ca delapidare, doar din motivul dispariției acestora din contabilitate, nu poate fi imputată inculpatei A.Iurașco, deoarece salariile au fost achitate angajaților SRL „Neonilia”; - incorect i se incriminează inculpatei că aceasta ar fi falsificat listele de plată a SRL „Transneogrup”, SRL „Neonilia” și SRL „IQ Impex” nr.3, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 24, 16, 25, 30, 31, 860, 861, contrafacând semnătura originală a directorului A.Gherasim, aplicând ștampila facsimile, în urmă căreia ar fi însușit mijloace bănești, pe când conform raportului de expertiză nr.415/416 din 02.01.2007, s-a constatat că semnăturile pe dispozițiile de plată nr.15, 11, 10, 9, 7, 4, 3, 14, 11, 10, 7, 4, 1 din 29.12.2004, 08.12.2004, 12.11.2004, 08.10.2004, 07.09.2004, 07.05.2004, 07.05.2004, 29.09.2005, 24.06.2005, 25.05.2005, 30.04.2005, 29.03.2005, 08.02.2005 au fost executate de A.Gherasim, iar în rubrica contabil-șef, casir - de către O.Prozorovscaia, A.Iurașco neavând nici o atribuție la aceste documente, astfel că stabilirea numărului listelor de plată, fără indicarea altor semne distinctive ce ar fi dus la consecințele survenite, duce la imposibilitatea stabilirii volumului învinuirii; - nu s-a ținut cont de faptul că, potrivit raportului de expertiză au fost prezentate două liste de plată cu nr.4 din 07.05.2004 și 29.03.2005, nr.7 din

07.09.2004 și 30.04.2005, nr.10 din 12.11.2004 și 25.05.2005 și nr.11 din 08.12.2004 și 24.06.2005, însă din care nu rezultă cert, care anumite din aceste liste de plată i se impută lui A.Iurașco; - nu a fost stabilită și probată vinovăția inculpatei nici în falsificarea cecurilor bancare, scoaterea și însușirea mijloacelor bănești prin această metodă, deoarece prin același raport de expertiză s-a constatat doar că semnăturile emitentului de pe aceste cecuri bancare sunt executate prin imprimare servilă, însă de stabilit dacă acestea au fost executate de A.Gherasim, A.Iurașco sau de o altă persoană nu a fost posibil, iar cecurile bancare AA nr.03323740 și AA nr.03332379 incorect i-au fost incriminate inculpatei, din motiv că acestea au fost semnate de A.Gherasim, dar neacceptate spre plată, fiind anulate; - incorect i se impută inculpatei faptul că aceasta ar fi angajat formal la serviciu persoane, incluzându-i ca salariați, și prin falsificarea semnăturilor acestora ar fi însușit mijloace bănești în scopuri personale, de rând ce administratorul A.Gherasim cunoștea despre angajarea acestora și personal a semnat listele de plată a salariilor în care erau incluse și persoanele date; - nu au fost stabilite de organul de urmărire penală obligațiunile de serviciu a inculpatei A.Iurașco, contract prevederilor art.65 alin.(3) Codul muncii, nu a fost încheiat contract de muncă între A.Gherasim și A.Iurașco; - învinuirea prezentată și susținută de procuror pe tot parcursul procesului penal, vine în contradicție cu prevederile art.296 și 281 Cod de procedură penală, ceea ce potrivit art.251 duce la nulitatea absolută a actului procedural, care nu coroborează cu art.51, 52, 113 Cod penal; - instanța nu a îndeplinit indicațiile instanței de recurs, care a dispus rejudecarea cauzei, și anume că raportul de expertiză nr.1716 din 29.07.2008, ce a stat la baza învinuirii a fost întocmit contrar prevederilor Legii cu privire la expertiză, iar instanța neîntemeiat a respins demersul inculpatei cu privire la numirea unei noi expertize contabile, motivarea acesteia că demersul a fost înaintat după etapta cercetării judecătorești este incorect, fiindcă instanța nu a anunțat cercetarea judecătorească terminată, potrivit art.376 alin.(2), (3) Cod de procedură penală, a omis etapa dezbaterilor judiciare și a trecut la deliberarea hotărârii, însă la obiecțiile apărării a reluat cercetarea judecătorească, anunțându-se întrerupere, ședință în care a și fost înaintat demersul.

9. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținând cont de opinia expusă în referința procurorului, prin care se solicită declararea inadmisibilității recursului părții apărării, ca fiind neîntemeiat, Colegiul penal consideră că acestea urmează a fi admise, din următoarele considerente.

Conform art.427 alin. (1) pct.6) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept în cazul când instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, temei care își găsește reflectare în decizia contestată.

Reieșind din prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, fiind obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

La fel, potrivit art.417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit legislației în vigoare, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță, prin apel, se transmit instanței de apel: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări s-a comis; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant.

Chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar constata încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea instanței de fond urmează a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

Prin urmare, decizia instanței de apel, care a ajuns la concluzia de a admite apelul cu rejudecarea cauzei, trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat instanța pronunțând hotărârea, să indice din ce motive ele urmează a fi reapreciate ori respinse ca probe, iar partea descriptivă a acesteia trebuie să corespundă tuturor cerințelor art.394 Cod de procedură penală.

Colegiul penal constată că aceste prevederi legale deși sânt obligatorii nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauzei în ordine de apel.

Din dispozitivul deciziei, cât și din partea descriptivă a deciziei instanței de apel rezultă că, instanța a ajuns la soluția de casare a sentinței, prin care s-a dispus încetarea procesului penal în privința inculpatelor Iurașco Angela și Teleche (Iurașco) Tatiana în baza art.196 alin.(4) și art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal, în temeiul art.60 alin.(1) lit.b) Cod penal, cu liberarea acestora de la răspundere penală, în legătură cu expirarea termenului de prescripție a tragerii la răspundere penală, și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care a dispus:

- respingerea, ca nefondat, a apelului declarat de inculpata A.Iurașco și avocatul acesteia, P.Bălănel;

- admiterea apelurilor declarate de procuror, a părții vătămate și civile SRL „Transneogrup”, SRL „IQ Impex”, SRL „Neonilia” și avocatul A.Beriozchin în numele inculpatei T.Teleche (Iurașco), cu achitarea acesteia de sub învinuirea de săvârșire a infracțiunii prevăzute de art.191 alin.(5) și art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal, pe motiv că fapta nu a fost comisă de aceasta, încetarea procesului penal în privința lui A.Iurașco de comiterea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de prescripție;

- recunoașterea lui A.Iurașco vinovată în baza art.191 alin.(5) Cod penal, cu stabilirea pedepsei de 8 ani închisoare, cu executarea ei în penitenciar de tip închis.

Reieșind din conținutul art.417 Cod de procedură penală, decizia instanței de apel constă din 3 părți: introductivă, descriptivă și dispozitivă.

După cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a expus faptele pe care prima instanță le-a constatat ca săvârșite de care inculpatele Iurașco Angela și Teleche (Iurașco) Tatiana au fost declarate vinovate și a învinuirii sub care au fost puse, respectiv s-a expus pe marginea apelurilor declarate, verificând temeiurile de fapt și de drept, în urma cărora a conchis de a pronunța o nouă hotărâre potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, dar nu a respectat întocmai cerințele art.394-397 Cod de procedură penală.

Reieșind din cele enunțate, Colegiul penal reține că, deși instanța a achitat-o pe inculpata T.Teleche (Iurașco) de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.191 alin.(5) și art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal, în partea descriptivă a deciziei nu a indicat învinuirea incriminată inculpatei prin rechizitoriu, ceea ce contravine prevederilor art.394 alin.(3) pct.1) Cod de procedură penală, potrivit căroră *partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată*, doar a constatat și descris fapta criminală considerată ca fiind dovedită de către inculpata A.Iurașco.

Situația dată, nu poate fi corectată în recurs, ceea ce echivalează cu nesoluționarea fondului cauzei. Eroarea comisă nu oferă posibilitatea instanței de recurs de a trage concluzii

privitor la corectitudinea aprecierii probelor de către instanța de apel, or, conform art.419 Cod de procedură penală - rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

De asemenea, în sprijinul acestei concluzii de achitare a inculpatei T.Teleche (Iurașco), instanța de apel a analizat probele, și anume declarațiile martorilor O.Lungu, O.Prozorovski, D.Bejenari, O.Vîrlan, Iu.Romanciuc, E.Vîrlan, E.Crivanosova, A.Colocov, P.Iurașco, V.Iurașco, V.Zidu, V.Calmîș, A.Niță, declarațiile expertului E.Cazangiu, cât și probele scrise, enumerate la pct.44 a deciziei, în urma căreia a ajuns la concluzia că acestea, analizate în asamblu, demonstrează doar vinovăția lui A.Iurașco de comiterea infracțiunilor incriminate, de una singură și nu împreună și prin înțelegere prealabilă cu T.Teleche (Iurașco).

Prin urmare, instanța de recurs constată că modalitatea de motivare a soluției denotă că instanța de apel nu a apreciat probele menționate în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, doar selectiv a luat în considerare acele afirmații ale martorilor, care demonstrează doar vinovăția inculpatei A.Iurașco și nu fac dovada vinovăției lui T.Teleche (Iurașco) de săvârșirea infracțiunilor imputate acesteia din urmă, fără a da o apreciere probelor prezentate de partea acuzării, și anume declarațiile martorilor: - *O.Prozorovscaia*, care a declarat că T.Teleche a activat în calitate de casier din 2004 și se ocupa direct de tichetele de combustibil, dînsa semna ordinele de intrare-ieșire la casă, în calitate de contabilă se subordona direct lui A.Iurașco, că dispozițiile de încasare urmau a fi semnate de casier, contabil, ulterior de director, căruia îi era cunoscut faptul că T.Teleche semna dispozițiile date: - *A.Colocov*, care a relatat că pentru a se alimenta cu combustibil lui îi eliberau tichete T.Teleche (Iurașco), A.Iurașco și o persoană pe nume Svetlana, iar după ce primea tichetele se semna într-un registru; - *V.Calmîș și A.Niță*, care au declarat că în anul 2005, deplasându-se la serviciu au fost tamponați cu automobilul de către T.Teleche, care i-a transportat la spital și, neavînd polițe de asigurare, le-a luat pașapoartele și le-a perfectat polițele de asigurare, pe care ulterior dînsa le-a luat înapoi, iar de firmele SRL „Neonilia”, „Transneogrup” și SRL „IQ Impex” nu au auzit și nu au lucrat la aceste firme, și nici pe A.Iurașco nu o cunosc.

Instanța de apel nu a dat apreciere acestor probe, astfel că este preamatură concluzia instanței, precum că A.Iurașco ar fi acționat de una singură la delapidarea bunurilor părților vătămate, dar nu împreună și prin înțelegere prealabilă cu T.Teleche (Iurașco).

Instanța de recurs conchide că, pripit instanța de apel a pus la îndoială declarațiile expertului I.Irjanova, constatînd că acesta fără a avea monstre cu exemple de scrisuri ale lui T.Teleche (Iurașco) nu putea face concluzia că pe unele documente este scrisul acesteia, de rînd ce, prin ordonanța de dispunere a efectuării expertizei criminalistice complexe din 21.12.2006, la dispoziția experților s-a pus explicațiile lui T.Teleche (Iurașco) (f.d.97 v.1), procesele-verbale a modelilor de semnătură a acesteia (f.d.202 v.1), listele de plată nr.30, 31 din 03.06.2005 a SRL „Neonilia” (f.d.139-140 v.1), fapt confirmat și în constatările făcute de către expert în raportul său de expertiză nr.415/416 din 02.01.2007, care coroborează cu concluziile emise, prin care s-a constatat că semnăturile depuse la pozițiile „casier” pe listele de plată nr.25 din 24.05.2005, nr.18 din 31.06.2005 (f.d.79 v.3) și nr.30, 31 din 03.06.2005 sunt executate de T.Teleche (Iurașco).

La fel, din partea descriptivă a deciziei rezultă că, instanța de apel și-a motivat concluzia de achitare lui T.Teleche (Iurașco) și pe ordonanța procurorului Procuraturii mun.Chișinău, M.Popa din 19.01.2009, prin care a fost respins demersul părții vătămate de tragere la răspundere penală a inculpatei pentru complicitate la săvârșirea infracțiunilor, pe

motivul lipsei de probe, indicând că această ordonanță nu a fost anulată. Însă, instanța preamatur a ajuns la o astfel de concluzie, deoarece prin această ordonanță, după cum a reținut și instanța de apel, s-a respins demersul reprezentantului părții vătămate de tragere la răspundere penală a lui T.Teleche (Iurașco) pentru complicitate la săvârșirea infracțiunilor, care nu poate echivala cu ordonanță de refuz în pornirea urmăririi penale. Totodată, instanța nu a ținut cont că ordonanța de refuz în începerea urmăririi penale emisă de procurorul în Procuratura mun.Chișinău, M.Popa la 14.07.2009, a fost anulată prin ordonanța Procurorului General Adjunct, Igor Serbinov din 24.12.2009, dispunându-se începerea urmăririi penale în baza art.191 alin.(5) și 361 alin.(2) lit.d) Cod penal, care nu a fost contestată (f.d.1 d/p nr.2009038227).

Pripită este și concluzia instanței de apel, precum că organul de urmărire penală a dobândit și a administrat probe contrar prevederilor art.63 alin.(7) Cod de procedură penală, fiindcă inculpata a fost audiată în calitate de martor, ulterior fiindu-i înaintată învinuirea în temeiul mărturiilor obținute sub pericolul tragerii ei la răspundere penală potrivit art.312-313 Cod de procedură penală, deoarece T.Teleche (Iurașco) a fost audiată în calitate de martor pe cauza nr.2005038145 în învinuirea lui A.Iurașco, pornită la 23.09.2005. Mai mult, din conținutul acestor mărturii nicidecum nu rezultă că T.Teleche (Iurașco) ar fi dat careva declarații în defavoarea sa ori s-ar fi autoincriminat.

După cum rezultă din partea descriptivă a deciziei instanței de apel, întru confirmarea vinovăției lui A.Iurașco, instanța și-a întemeiat soluția pe raportul de expertiză contabilă nr.1716 din 29.07.2008, considerând că prin acesta se confirmă integral și corect sumele daunelor materiale cauzate părților vătămate de către A.Iurașco, fără a da un răspuns convingător ce ar combate argumentele apărătorului, precum că acest raport de expertiză nu poate fi reținut ca probă, deoarece contravine prevederilor art.8 alin.(1) lit.b), d) din Legea cu privire la expertiză, care expres stipulează că poate fi expert judiciar numai persoana care are studii, a obținut calificarea de expert judiciar și a fost atestată în calitate de expert judiciar, pe când D.Cazangiu nu putea lua parte la efectuarea expertizei, deoarece nu a fost atestată fiind expert-stagiar și este în relații de rudenie cu expertul E.Cazangiu.

Totodată, Colegiul constată că instanța de apel a făcut concluzii contradictorii, deoarece în descriptivul deciziei constată că vinovăția lui A.Iurașco în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.361 alin.(2) lit.b), d) Cod penal a fost dovedită, iar în dispozitiv a încetat procesul penal în baza art.361 alin.(2) lit.d) Cod penal (pct.18, 28, 30, 38, 73, f.d.201 v.8).

Pe lângă aceasta, instanța de apel, încălcând prevederile art.436 alin.(2) Cod de procedură penală, care stipulează că pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sânt obligatorii în măsură în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea apelului, nu a îndeplinit indicațiile instanței de recurs specificate la pct.6 al prezentei hotărâri, superficial și unilateral a cercetat probele prezentate, fără a se pronunța asupra tuturor motivelor invocate în apelurile procurorului care, în opinia sa, confirmă vinovăția inculpatei T.Teleche (Iurașco) de săvârșirea infracțiunilor incriminate, împreună cu A.Iurașco, și al părții apărării, în opinia acesteia, infirmă vinovăția lui A.Iurașco de săvârșirea infracțiunilor incriminate.

Colegiul consideră nemotivată soluția instanței și în latura civilă, prin care s-a dispus încasarea prejudiciului material în folosul părților vătămate SRL „Transneogrup”, SRL „Neonilia” și SRL „IQ Impex” în sumă totală de 5.590.122,65 lei, pe când potrivit faptei constatate și învinuirii înaintate, A.Iurașco a fost învinuită că a cauzat prejudiciu material în sumă totală de 5.595.306.70 lei, iar potrivit acțiunii civile, părțile vătămate au solicitat încasarea prejudiciului material în sumă de 5.615.898,30 lei (f.d.108-109 v.6, f.d.307 v.4).

Astfel, erorile menționate *supra* sînt erori de drept procedural și se încadrează în art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și sînt temei de recurs, fiind în coraborare cu art.6 CEDO, care implică în sarcina instanței obligația de a proceda la un examen efectiv al mijloacelor, argumentelor și a elementelor de probă a părților, cel puțin pentru a le aprecia relevanța. În cazul din speță, aceasta, după cum rezultă din partea descriptivă a deciziei, lipsește.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art.436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să verifice și să aprecieze desfășurat și profund probele administrate în cauză, să le dea apreciere cuvenită în ansamblu, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată și, ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, prin care să ofere răspunsuri la apelurile declarate de procuror, inculpata A.Iurașco și apărătorul acesteia, la argumentele părții apărării invocate în recurs la pct.8 al prezentei decizii și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art.417 Cod de procedură penală.

10. În conformitate cu prevederile art.434, 435 alin.(1) pct.2) lit.c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție

DECIDE:

Se admit recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de nivelul Curții de Apel Chișinău, Ciobanu Sergiu, de avocatul Nogai Gheorghe în numele inculpatei și inculpata Iurașco Angela, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui Iurașco Angela și Teleche (Iurașco) Tatiana și dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac, pronunțată integral la 13 decembrie 2016.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Vladimir Timofti

Nadejda Toma

Petru Moraru